

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Felévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Az angyalcsinálás.

— Magzatüzés —

Irtja: Székely Vladimír m. kir. államrendőrségi fogalmazó.

Szép s megható hit. A gyermek, az az ártatlan kis jószág, kinek szívébe csak mosoly s derü zárva, ki még mit sem tud ennek a gyarló világnak sok gonoszságairól és bűneiről... a mennyekbe száll fel angyalnak, ba a halál csontos keze letörölte arczáról a rózsákat.

Sir zokog az édesanya a korán letört kis virágszál ravatala mellett:

— Ne sirj — szól a vigasz — ott van már a piczike az angyalok karában...

S ezentúl a kis angyalhoz imádkoznak fájdalmas emlékezettel.

Mert hát a legszebb mesénél is többet ér a valóság: az élet.

És nincs az az édes anya, az az apa, ki ne ragaszkodnék gyermeke életéhez, hogy lássa benne énje folytatását, *saját magát* az utód képében.

A legősibb ösztön a szülő szeretete.

De mintha rést ütött volna már ezen is a mai kor, mely erkölceiben s érzéseiben annyiszor mond ellen a természetnek, még saját ösztöneinknek is.

A rendőri prakszis sokszor hozott élém nőket, kik maguk a bécsület s tisztaság voltak, finom lelkük érzékeny idegzetük a rosszat még gondolatban sem birta volna el, — de azért tudtak bidegen, számítón gyilkolni. Ölni, mikor a vér látásától is megborzadtak.

Még pedig saját gyermekeiket puszitították.

Nem azokat, kik körül ugrándozták őket, s kiken olyan rajongó szeretettel csüngtek, hanem azokat, kik a megfogamzó csira első életét élték... kiket *szívük alatt hordtak*.

Magzatjaikat irtották s talán egy pillanatig sem jutott eszükbe, hogy ez nagyobb bűn a természet s az ember örök törvényei ellen, mintha teszem fel nagypénteken nem találának bőjtölni. Olyan, valami sajátos átalakuláson ment át a világ felfogása. A törvény ugyan kiterjeszti pártfogását a fogamzó életre — a méhmagzatra — is, s szigoruan bünteti az az ellen vétőt, a közfelfogás azonban roppant könnyedén veszi, s még lelkiismeretbeli dolognak sem nézi, ha az orvos vagy a bába idejekorán beavatkozik, hogy ne szülessen meg

az a gyermek, kinek sejtje s csirája már ott él az anya testében.

Nemcsak uri körökben, hanem a romlatlannak oly gyakran elhíresztelt jó vidéken, falun, tanyán is így gondolkoznak.

A régi zsidóknál a gyermekáldás egy volt az isten áldásával.

Hisz Ábrahámhoz is így szólt az ur:

«Meg fogsz sokasodni, mint az ég csillagai...»

És Ábrahám örvendezett.

A mai apák és anyák azonban dehogy örvendeznek.

A gyermek eljátszotta játékait ebben a léha, következmények nélkül élvezetek után futkosni akaró korban.

A gyermek többnyire nem kell, vagy csak mérsékelten kell, mint a hogy a Franciaországból már ide is plántált egy vagy két gyermekrendszer mutatja.

Pedig 1870-ben a nekisokasodott németiség ezért verte meg a pettyhüdt, faji termékenységében is már meddő francziát.

A szaporodás faji kérdés.

És épp ezért nemcsak merőn a büntetőjog és ezzel a nyomozó szolgálat körébe vág a magzatelhajtás — angyalcsinálás — bűne, hanem beleszól az fajszeretünkbe, a magyarság létérdekeivel összefüggő körbe is.

Kétszeresen nagyobb figyelemmel és buzgalommal kell tehát mindent üldöznünk és telepleznünk, a mi magzathajtás, angyalcsinálás, vagy annak gyanúja.

Előrebocsátjuk, hogy a nyomozásoknak ez a fajtája a *legnehezebbek* közé tartozik.

A valószínűség mindig el tudunk jutni az adat s bizonyítékkeresés megszerzés folyomán, de tökéletesen helytállón ritkán sikerül a magzathajtást *bizonyítani*.

Mert az angyalcsinálás titokban fogant bűn,

A menyecske vagy lányasszony, a ki elbatározta magát arra, hogy megszabadul szerelmi gyümölcsétől, érthetőn senki mást nem fog beavatni titkába, mint épp csak azt a falusi javasasszonyt, vagy városi bábát, a ki jó szóért, de legtöbbször jó pénzért «könnyit terhén». Titokban találkoznak, titkon végzik el, s azután hallgat úgy a baba, mint a készülődő anya.

Hallgat még akkor is, ha a magzatüzésbe bele kell halnia.

Haldokló nőktől, kiktől az orvosi vizsgálat teljes bizo-

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőlől nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, hár, stb., míg **Rományi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentes küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségetes díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kirend.

nyosság al konstatálja, hogy az elvetélés erőszakos beavatkozása folytán történt, hiába kérdi akárhánszor a vizsgálóbíró, hogy mondja el, hogy történt, ki végezte rajta az üzést.

— Nem mondhatok mást — szól a feleslet. — Elcstem, megütöttem magam, aztán rosszul lettem és elment tőlem a gyerek.

Igazán világoosságot és biztosságot többnyire csak akkor lehet deríteni, ha a beteg, az áldozat magába száll és maga vall.

Elmondja, hogy ki, mikor és hogyan végezte rajta a veszedelmes műtétet.

Legtöbbször csak így lehet egy-egy angyalcsináló bányát leleplezni és ártalmatlanná tenni.

De fogjunk is hozzá!

Mert ezzel a vallomással még koránt sincs elég téve. A megvádolt bába vagy javasasszony okvetlen tagad, s bár egy haldokló vallomása súlyos vád, de nem perdöntő s bizonyíték, melynek alapján ítéletet is lehessen mondani.

A tagadó néemberrel szemben a *mellékkörülményekkel* kell valószínűsíteni annak hűnősséget. Teszem fel az áldozat elmondja, hogy azon a napon, abban az órában egy félreeső fészkerben végezte el a műtétet a javasasszony.

Mutasson ki, ha tud a javasasszony alihit arra az időre ... de már felesleges, mert a fészker melletti házból valaki tényleg abban az időben látta a bábát arra járni.

Nyomban hazkutatót is kell tartani. Ha magzatüzésekre alkalmas szerszámokat és szereket — melyeket alább hōvebben fogunk leírni — találunk, a hūnős tagadása hiábavaló.

Az angyalcsinálás hūnőseiről tehát — mint említettük — a magzathajtás folytán a súlyosan megbetegedett nők vallomása rántja le néha a leplet.

Máskor a véletlen szolgálthatja ezeket kezünkbe, s végül igen sokszor névtelen feljelentések, melyek nem annyira a hūnős javasasszonynak, bábának, mint inkább a gyermekterhétől idejekorán megszabadult nőnek akarnak kellemetlenkedni. A kézírásban rendszerint valami jólelkű barátó, vagy jóakaratu szomszéd besugását sejtetjük.

Néha rágalom az egész, de gyakran komoly a háttér. Utána kell tehát menni a dolognak, s valamiképpen megoldani a kérdést.

Ez a legnehezebb. Mert nagyon bajosan akad támpont, a miből kiindulni lehessen, és minden fāradozásunk csak oda lyukad ki, a mit tal n már az elején tudtunk, hogy az illető lány vagy asszony, kiről szó van, elvetélt.

Ha megkérdezed:

— Megbūltem! Elestem, meg találtam magam űtni! — ez lesz a válasza. Kivált, ha jól ment az angyalcsinálás. Mindazonáltal nem végeztünk haszontalan dolgot.

Legalább nem falun. Beható személyi s helyi ismeretekkel, a szomszédok pletykája, de a magunk megfigyelésével is olyan tapasztalatok bukkanak elénk, melyek annak, a mi eleinte csak a határozatlan ppanu képében ragadta meg képzeletünket, később mind biztosabb körvonalakat adnak.

Zauza néni például feltűnően sokat trafikál az asszony-népeággel. Majd lányok is szívesen keresik barátságát, többnyire olyanok, kik nem vetik meg a legényt. Ma ez, holnap az fekszik betegen. Majd előkerül halványan megfogyottan és nagyon — karcsún.

— Mert Zauza néni érti ám a dolgot! — jegyzik meg a falu bölcsői.

Nos hát ennek a Zauza néni dolganak utána kell nézni. És ha okosan fogunk hozzá — hogyan, azt a körülmények döntenek el — a szipirtyó angyalcsináló üzelmeinek egy-kettőre utját szeghetjük. Mert egy esetre rá lehet borítani a titok és feledés fátyolát, de a neki-bátorodó rendszeres üzelmek előbb-utóbb árulók lesznek, ha nyitva tartjuk szemünket.

Egyáltalában egyszerű hivatást végzünk, ha a falu ügyvezett „hőszorkányait” egy kicsit mindig szemügyre veszünk.

Statisztikai jelentések, hivatalos kimutatások akárhánszor felzokogják, hogy ezen vagy azon a vidéken teljesen elharapózott a két gyermek- vagy egy-gyermek-rendszer. Eleinte csak a százoknál divatozott nálunk, kik a tulajogos vagyongegoszlásnak akarnak ezzel gátat vetni, de ma már az olyan magyar dus és termékeny vidékeken is kezd meghonosodni, hol „csőstül bull az istenáldás”.

Hát én azt hiszem, hogy a csendőrség ezeken a helyeken hamarosan rátalálhat arra a bányásra, vagy azokra a bányákra, kik ennek az áldatlan gyermekmegszorításnak a leghathatósabb hūnős előmozdító.

Mert a jó vidéken még nem érkezünk az óvszerek divatos használatához. A pessariumok, halhólyagok, olvasztató chiningolyócskák stb. őrdöngős szerei — mind a megtermékenyítés esküdt, bár néha tökéletlen ellenségei — még nem olyan közforgalomba átment holmik, legalább nem az akáczalombos utcák, s illatos szérük táján.

Doktor van ott mindig a termékenység meggátlásának: csunya ránezosképi nénikék, kik, ha kell, bájitallal szolgálnak, ha kell, kuruzsolnak s gyógyítanak. és ha kell, ravatalra küldik a megfogamzó életet, mielőtt hōlesőbe jutott volna.

Falun többnyire a belső magzatüző szereket használják.

Igen ismert dolog a cyprusfa gyümölcse: a cyprusmag. Ezt az apró, makkaloku, kemény barna magot porrá törlik, a porból fōzetet csinálnak, melyet a pánczienssel megitatnak. Azt mondják, hogy a terhesség 2-3. hónapjában biztos sikerrel jár.

A legjobb órák,

legszolidabb ókszerek, egyszerűl a legdrágábig, ugy kézpcnz, mint részletzetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

mőrásnál Szegeden.
Javitások 5 évi jótállás mellett. Arjegyzék ingyen!

A Court of Honor, a kiállítás fő-tere.

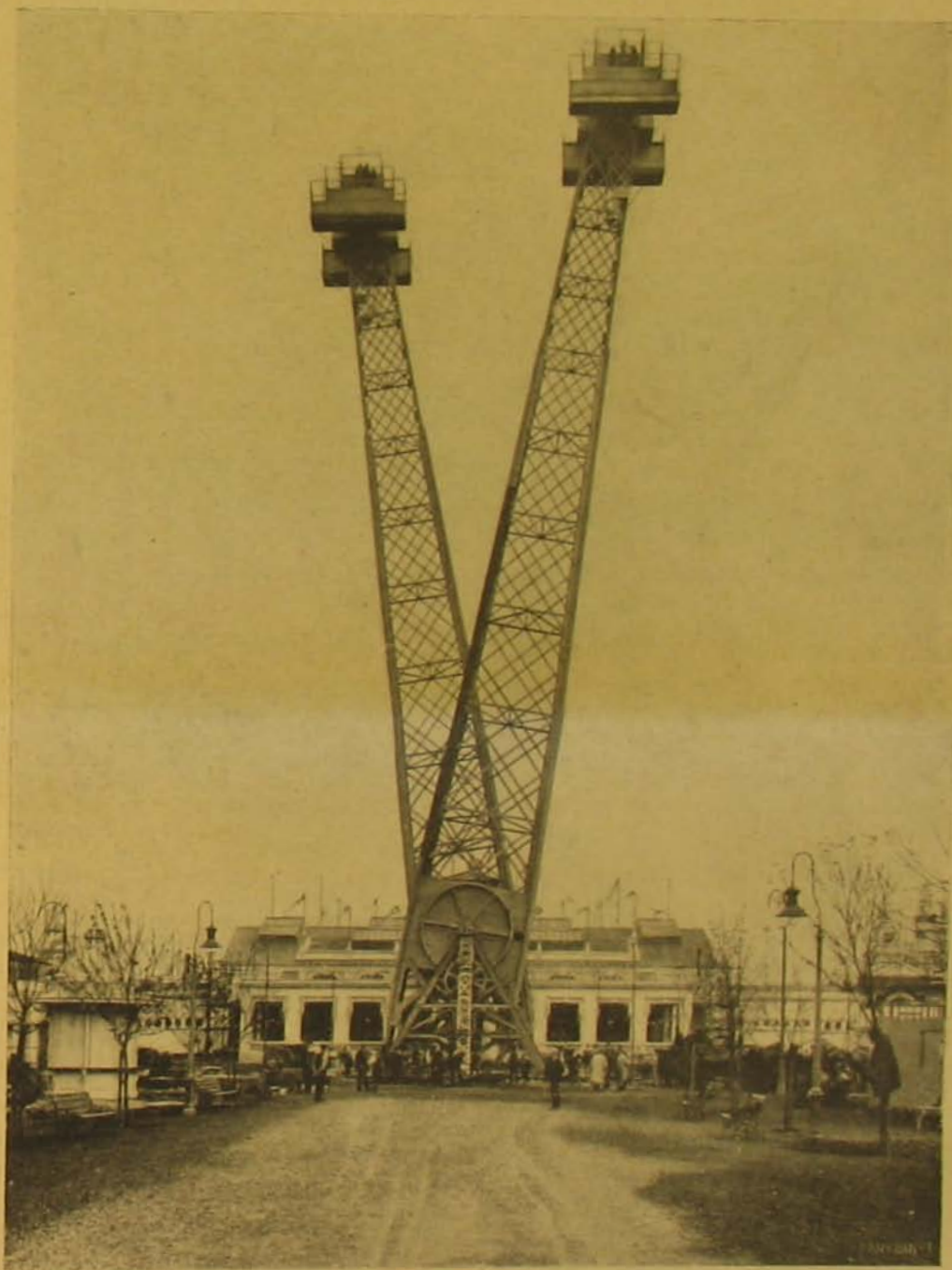

A tongerfenék kutatására használt eszközök kiállítása a tudományok csoportjában.
A londoni francia-angol kiállításból.

érthető meg, hogy az öreg Surányi Ignác, Balog Mihály Bihar unokáját — a ki férfi ágon származott le tőle Lakatos Murzsának, — a saját fiát pedig Lakatos Lajos Dolának hívják. A család közös nevét tehát azért kell kitudakolni, hogy az összetartozandóság megállapítható legyen.

kozik. Így pl. Bidangero = fogatlan, Bikaneskerő = fületlen, Matakérdő = részeges, Satareskerő = vas, Binaskero = pi-eze, Bulva = feketelány stb. Ezeket a cigányneveket is tehát mindig fel kell jegyezni. És mert a legtöbb esetben tagadják az összetartozandóságot, nem árt ilyenkor őket arra a törvényre figyelmeztetni, hogy a hozzátar-

Az óriási emelő-hinta a kiállítás területén.

A londoni francia-angol kiállításból.

A cigány a nevének megkérdezésekor mindig azt a nevet mondja, a hogy őt abban a községben hívják, de ha a cigány nevének kérdezik, akkor gyakran zavarba jön és elárulja a valódi nevét.

Éppen azért nagy súlyt kell helyezni az egyén cigánynevének kipuhatolására, mert a cigányelnevezés sokszor az egyén tulajdonságára, vagy kinézetére vonat-

tozójuk elleni ügyben nem tartoznak vallomást tenni: bátba elárulják a rokonsági viszonyt? Fel kell írni minden nevet, ha annyi van is neki, mint egy spanyol grandnak, vagy egy régi magyar nemesnek.

A cigányok *kora* mindenkor kétséges, annyival inkább, mert az öregek a szájalom felkeltése végett mindig idősebbnek, a fiatalok pedig hiúságból fiatalabbnak mond-

ják magukat. (Az öreg Kolompár Mari első kihallgatásakor 80 éves volt s a tárgyaláskor már 84, Kuna 16 évesnek mondta magát, holott felül van a 20 éven. Trokár Marcsa az első kihallgatáskor 20 éves volt, a tárgyaláson már csak 18, holott megállapították róla, hogy a 25 éven is felül van.) A fiatal férfiaknál még az is oka a kor eltagadásának, mert félnek a katonaságtól és sikerül is úgy kijátszani a hadkötelezettség teljesítését, hogy 1893-ban a 274,940 cigány közül összesen csak 905 katona került ki s ezekből is alig volt vándorcigány.

A cigányok korát nagyon nehéz megállapítani, Trokár Marcsa azt mondja: „Nem tudom én, hány éves vagyok, az urak is csak az íráshól nézik ki.” Csakhogy nagyon nehéz ám ilyen íráshoz jutni, mert a cigányok közül csak kevés van anyakönyvezve. (Nem hajtják kellő szigorúsággal végre az anyakönyvi törvényt.) Az orvosok azt mondják, hogy a kort a fejlettségéből, fogakról és elmetebetségéből lehet következtetni s hogy a hőcsesés foga a 20–25. év között jelenik meg. A bűnygyben pedig felette fontos a kornak meghatározása. Éppen azért, ha a cigány állítja, hogy meg van keresztelve, ki kell tudni tőle, hány éves, hol és mikor keresztelték meg s az évek számát nemcsak az illetőtől, hanem külön a hozzátartozóitól is meg kell tudni: talán ezek összehasonlításából ki lehet venni a valódi évszámot.

A cigányok *rumuszágát* nem lehet kitanulni, de kettőzött figyelemmel kell rájuk vigyázni. Mikor a tég-lási korcsmában már majdnem burokra kerültek a dánosi rablógyilkosság tettesei: Zelfi hirtelen ajúlát szinlelt, földre esett, magára vonta a figyelmet és a négy cigányérfi elmenekült. Ezer a bekíséréskor gyengeséget szinlelt, megengedték neki, hogy lefeküdjék az árokba, a többi cigány nő betakarogatta szoknyájával s Ezer ez idő alatt gödröt kapart a nagyfontosságú bűn-jeleknek és eltemette. Nem kell könnyen hitelt adni az ilyen ajánlásoknak, le kell önteni vízzel, mely még akkor is baseznál, ha nem tettetés az egész. A nyavalyatérés biztos jele, hogy az illetőnek hab jön ki a száján. Igen, de a cigányasszonyok csak a nyálat turják ki szájukon. Az előbbi összeharapdálja a nyelvet: a cigányasszony már ezt nem teszi. Az előbbi öntndatlan állapotban van s csak hosszabb idő múlva tér magához: a cigányasszonynak elég egy kancsó hideg víz a nyaka közé a azonnal felgrik. Nem szabad tehát a bajt össze-téveszteni a szinleléssel.

A cigányasszony bő szoknyájában mindenkor lehet találni bevarrva egy nagy zacskót, vagy széles tarisznyát, a hová a lop tt holmikát berakja.

A cigányasszony rendszeren bord magával szemes tengerit, hogy ezzel csalogassa magához az ellopásra szánt baromfiakat és hogy könnyebben megfoghassa, ma zagra kötött, azigonyforma négyágu horgot dob közéjük: a libák részére zöld bekához hasonló pogácsát készít, melyben el van rejtve a madzagra kötött horog, a libák bekapják, a horog a szájukba akad s így könnyen elfoghatók. Ilyenféle horoggal huzzák ki a rubaneműeket s más tárgyakat is a nyitott ahlakon át, sőt a kéményből a bonkát.

A cigány-gyermek valósággal begyakorolja magát a kő és görönggyel való célzásban s aztán úgy leüti a barorofit, mintba csak Tell Vilmos eresztette volna reá hira nyilát, melylyel fia fejről lelötte az almát.

Mert igaz van az öreg Kolompár Márinak: „Ha egy darab aranyat tennének a cigány sírjára: onnan is kinyujtaná kezét s ellopná az aranyat.”

A cigány szagáról is kell valamit mondani, mert ez

annyira sajátos, hogy határozottan fel lehet ismerni a meg hosszabb idő múlva is. Azt mondják, hasonlít a néger szagához, mely még a falon is átérzik. Ezt a szagot meg lehet érezni abban a helyiségben, a hol megfordultak, sőt azokon a tárgyakon is, a melyeket megérintettek. A cigány által viselt ruhán hónapokig megérezik a cigány szaga.

Nem kell azért a nyomozáskor figyelmen kívül hagyni ezt a jelenséget.

A milyen óvatos a cigány a bűncselekmény elkövetése körül a előre megszerzi a helyszíni ismereteket és mindenféle öröket állít: éppen úgy igyekszik a bűncselekmény nyomait eltüntetni. A gyóni rablásnál meggyújtották az el nem vitt bolmikát s a dánosi rablógyilkosság után felgyújtották s csárdát, hogy porrá égjenek a meggyilkoltak s gondolja mindenki, hogy állásra az asszonyokat és gyermekeket használják, a szűk helyeken a gyermekeket dngják be a bolmi kibozása, vagy a zár kinyitása végett. Azért figyelni kell a cigányok ravaszságára és szokásaira.

Ime! elmondek némely dolgokat a cigányok elleni nyomozásnál s a cigányokról. Ezek olyan sajátosságok, a melyek különös figyelmet érdemelnek. Vegyék hasznát! A cigányokat nem szabad szem elől téveszteni. Mert, hogy Csoroszlya szavaival fejezzem be ismertetésemet, a mint a tárgyaláson egyik csendőrőrmesternek mondta: „a király azért állította őrmester urat a járásába királyi embernek, hogy tudja ki és mi van ott.”

Egy kézelógomb.

Írta: Németh Sándor, csendőr ez. őrsvezető.

Az alábbi eset közlésére nemcsak a nyomozás érdekes volta, vagy leleményességgel történt kiderítésének leírása miatt határoztam el magamat, hanem azon egyedüli szempontból is kindulva, hogy ezuttal is, mint alább látni fogjuk, rá mutatassak azon körülményre, hogy a tett helyezinén még a legcsekélyebb dolgoknak sem szabad kikerülni figyelmünket. Sok, nagyon sok szó esett már a helyszíni szemle mikénti megtartásáról, tanultunk, olvastunk szakemberek tollából eredő meglepő közleményeket, ismerünk némi tapasztalatból falba vésett, padló- és ablakdeszka alatti rejtett üregeket és még számtalan már megtörtént hasonló dolgokat, de azért az újabb és mindenkor más alakban előforduló eseteknél mégis a legnagyobb figyelem és óvatosságra van szükségünk, hogy a valódi tettes nyomára vezető legcsekélyebb dolgot is fellelni tudjunk és bűnjelként biztosíthassuk magunknak. Mint látni fogjuk a következő esetben is helyszíni szemle megejtése nem kis mérvben járult hozzá egy lopás kiderítése és a tettes kézrekerítéséhez.

Még 1906. év május hó 18-án történt, hogy az egyik őrs-járat leportyázása után délelőtt 7 órakor bevonultam a beodrai őrsre, hol az idő szerint beosztva voltam. Az egyedül hon levő őrsparancsnokom a jelentkezés megtörténte után nyomban utasított, hogy szolgálatunkat folytatjuk, mert kevésel előbb P. M. k. lakos földműves nála panaszkodott, hogy ká ára a szobában levő nyitott szekrényből 2200 kor. készpénze ellopott. Nem csekély meglepedésemre szolgált őrsparancsnokomnak azon eljárása, hogy ennek nyomozásával engem bizott meg. És ha éreztem volna is némi fáradságot az őrsjárat leportyázása után, úgy azt nyomban elfeledtem. Mintegy 2 óra múlva már a B. közvetlen szomszédágában levő K. közegében voltam Kovács István csendőr járó társammal együtt és mivel ugyanis a közegháza előtt kellett elhaladnunk, oda betérve némi értekezés után két bizalmi férfit magamhoz véve nyomban a káros lakásra mentünk. Utközben találkoztam Cs. P. tanítóval, ki mint egyik jó ismerősöm félre hívott azzal, hogy nagyon fontos közölni

A kiállítás esze megvilágítása.

A londoni francia-angol kiállításról.

valója van velem négyezem között, mivel ugyis tudja, hogy mi járatban vagyunk. Kivánságának eleget téve kissé hátrább maradtam, mikor is Cs. P. titoktartást kérve arról értesített, hogy az eredmény egész bizonyos és ő határozottan tudja ezt, mert négy nappal előbb ugyancsak virágos kedvében látta mulatni P. nevelt gyermekét a k-i nagy korcsmában és több 20 és 10 koronás bankjegyet látott annak tárczájából kikandikálni, tehát c akis ő a tettes, mert különben hol szerezte volna a sok pénzt?

Ezt feljegyezve, a tanító urnak titoktartást ígérve megköszöntem az adott információt és folytatva utunkat, a károshoz mentünk.

Miután P.-t és hozzátartozóit részletesen kikérdeztem és mert semminemű gyanus körülményt sem tudtak előadni, csak annyit jegyeztem fel magamnak, hogy a pénz nem 10 és 20 koronásból, hanem 2 drb 1000 és 2 drb 100 koronás bankjegyből állott; a tettes az ajtón át jött és távozott, má t semmit sem vitt magával; a pénzt három nappal előbb P. még látta és hogy ez idő szerint a háznál senki idegen meg nem fordult anélkül, hogy P.-né, ki beteges volta miatt ol nem távozott, arról tudomást no szerzett volna.

A fura vonatkozólag pedig már itt megjegyezhetem, hogy minden kétséget kizárólag rövid időn belül boigazolást nyert azon körülmény, hogy a már jelzett mulatozás idején a tanító által is látott papírpénzek nem bankjegyek voltak, hanem csak holmi »reklám« cédulák, melyek egy nagy-kikindai kereskedő üzletéből kerültek ki és hogy a fiu még adós is maradt a mulatáskor elfogyasztott ital árával és különben is, mint már tudjuk, P. még a következő napon is látta a pénzt és arról a nevelt fia nem is tudott.

Igy állunk tehát ez ideig minden timpont nélkül, a helyszínen. Még egyszer megkérdeztem P.-től, hogy nem-o rej-tette a pénzt más helyre, miről később megfedekezett? Mire ő tagadólag felelt és kért, hogy győződjem meg róla és néz-zem át a szekrónyot magam; nyomban hozzá is láttam és már az első ruhadarab eltávolításakor abból egy férfi kézzel-gomb hullott ki, mit felemelve az iránt érdeklődtem, hogy

miként került a szekrényébe? De nemcsak erről nem bírtak tudomással, hanem jóformán azt sem tudták mire való. Eltettem és mert egyebet felfedezni nem tudtam, beértem ezzel is, és míg vissza a községhezos mentünk, már utközben elkészültem újabb tervemmel, a mihez a több mint két évi otlitém alatt szerzett helyi és személyismeretem is hozzá segített. A nem nagy számú zerbajku lakosság intelligensebb elemei közt kutattam emlékemben valakit, kiről a fenti cselekmény leginkább feltételezhető volna és találtam is B. M. ottani lakos személyében, ki egyébként tanult, eszes és jó megjelenésű fiatal ember volt ugyan és jómódu becsületes kereskedő gyermeke is, de mert tanulmányait teljesen elhanyagolta és annyira elzüllött, hogy már előbb lopásért büntetve is volt, egyedül ő kötötte le a figyelmemet leginkább.

Lakásadónéjától nyomban értesültem, hogy még 15-én délután 8—9 óraker elotazott, de hogy hova, azt ő nem tudja; felmutattam neki a talált gombot, mire az asszony azonnal ráismert, hogy az B.-é, mert ő gyakran látta azt nála; ezt is feljegyeztem és indultam ki a vasutállomásra.

Ott jól ismerték és könnyű volt megtudnom, hogy Nagy-Kikindára váltott egy III osztályu jegyet a már említett időben. Mi sem természetesebb, mint hogy mi is Nagy-Kikindára utaztunk, mert ekkor már erősen hittem, hogy az igazi tettest csakis B. személyében találom fel és mint látni fogjuk, nem csalódtam.

Nagykikindán a rendőrkapitányi hivatalba mentem, hol értesültem, hogy B. ugyancsak víg estélyt csapott 15-én az ottani nemzeti szállodában, hol megtudtam, hogy B. zeno és pezsgő mellett mulatott és M. F. fizetőpincézérnek előbb egy száz, míg később egy drb ezer koronás bankjeggyel fizetett, de mielőtt az utóbbit felváltotta volna, még egy száz koronás bankjegyet adott M. S. csigányprimásnak is, s aztán a következő reggeli vonattal elutazott. Még készen som volta feljegyzéseimmel, mikor belépett M. csigány-primás és tőle értesültem, hogy B. és ő Budapesten jártak és mindenütt együtt jelentek meg, sőt még azt is tudta, hogy B. hol és mily összeget fizetett; arra főleg jól emlé-

KÉPEINKHEZ

kezett, hogy az Emlékben 1 drb ezer koronást váltott fel, bár még akkor több más kisebb bankjegyet látott nála.

Ujabb feljegyzésem közben azon tanódtam, vajjon hol és miként fog sikerülni B. kézrekerítése, mikor is M.-től értesültem, hogy együtt jöttek vissza Nagykikindára, de hogy H. hova lett, nem tudja. Egy negyedóra mulva az egyik rendőr arról értesített, hogy B.-t most látta az étterembe belépni, a következő pillanatban már előttem állt, sápadtan ugyan, de a legnagyobb flegmával nyújtotta felém kezét mint ismerősének és felszólításomra nyugodtan indult a városházára.

A kikérdésénél hogy tagadni fog, azt előre tudtam és el voltam rá készülve. Nyugodtan fel is sorolta, hogy az elköltött pénzt hol és mikor kereste becsületes munkával; én jegyeztem és már ekkor feltűnt nekem, hogy a kisebb és nagyobb összegek közül egyik tétel sem haladta meg az ezer sőt, még a száz koronát sem. Mennyi pénzzel rendelkezik most? kérdeztem, mire ő egy fekete bőrpénztárczát tett elé 17 korona 58 fillér készpénzzel együtt. Egyéb pénze nincs? Nincs több semmi, válaszolta nyugodtan.

Közben az egyik rendőr azzal állított be hozzám, hogy egy fiatal ember várakozik rám kint s fontos közölni valója van. Kimentem a rendőrrel együtt, mikor is várakozó fiatal ember: M. F. fizetőpincér a zsebéből egy még egészen új, nagy sárga bőrből való pénztárczát vett elő s azon megjegyzéssel adta át nekem, hogy ezt tartalmával együtt B. adta át neki azon pillanatban, mikor engem meglátott és arra kérte őt, hogy tegye el addig, míg vissza nem kéri; de meghagyta azt is, hogy erről ne szöjjön senkinek, ő azonban már sejtji, miről van szó, tehát átadja, mert mint becsületes ember nem szeretné, ha bajba kerülne a miatt.

A rendőr előtt megnéztem a tárcza tartalmát, ami 280 korona készpénz, egy értékes valódi aranyóra, 2 gyűrű briliáns kővel, egy arany óralánc és egy finom minőségű zsebkésből állott, mely tárgyak értéket és új állapotát a még meglevő és a bankjegyek között feltalált kis árjegyzékkel igazolta.

A még mindig tagadásban levő gyanúsítottnak felmutattam a tárczát, de hát ő tudni sem akart róla. Sőt azt felelte, hogy ő nem is látta azt.

Figyelmeztettem, hogy kezelőgombját a tett színhelyén hagyta. Azt felelte, hogy ő bizony nem járt ott soha! Megmotozásakor mellénye zsebében megtaláltam annak páráját, azt felelte, hogy Karlova községben találta azt és így került hozzá.

Azt azonban már előbb beismerte, hogy a fent jelzett helyeken száz és ezer koronásokat váltott, ugyanannyit, mint a hányat mi kerestünk. Ezután felhoztam neki, hogy eddigi bemenése szerint az ő becsületes munkája után csak kevesebb összegeket kapott és már évekket előbb, s hogy annyi pénz ő nála nem szokott felhalmozódni, tehát még arra figyelmeztettem a már ugys zavarban levő B.-t, hogy állításait ugys igazolni kell, tehát ne kerteljen! Azt felelte, hogy bármikor is fogja igazolni tudni. De hamar megakadt és pedig ott, amikor megkérdeztem, hogy a 2 drb ezer és 2 drb százkoronás bankjegyre hol cserélte be az ő becsületes munkája után kapott kisebb és nagyobb összegeket?

Errre már mindent beismer, elmondta, hogy mivel a nagykikindai agrár banknál néha alkalmazást nyert, ott volt akkor is, midőn P. nagyobb pénzüsszeget vett fel és mert ismerte annak együgyűségét, feltette magában, hogy haza megy és ellopja tőle, ami egy őrizetlen pillanatban sikerült is neki, míg az asszony, ki egyedül volt a házban, a másik szobában volt. A kezelőgombról nem tudta hova lett, de sejtette, hogy a kisse kihuzott szekrényfiók szelében akadt meg, mikor kezét a pénzzel együtt kihúzta. Beismerte azt is, hogy az ékszereket a lopott pénzből vásárolta.

B.-t a nagybecakereki kir. törvényszéknek adtuk át, hol felbevezése után 1 és fél évet kapott.

Igy vezetett bennünket nyomra egyetlen gomb és a személyismeret. Ajánlom is minden bajtársamnak, hogy a helyszíni szemle megajlásánál figyelmeztet még a legcsekélyebb tárgyra vagy nyomra is kiterjeszse, mert minden legcsekélyebb tárgy vagy nyom, alapos következtetés mellett, közelebb hozhat az eredményhez.

A londoni francia-angol kiállítás.

Lapunk egyik közeli számában említést tettünk a londoni magyar kiállításról s egyidejűleg közölt képek-londoni magyar kiállításait is bemutattuk. Lapunk jelenben annak egyes épületeit a francia-angol kiállításról mutatunk számában pedig a francia-angol kiállításról mutatunk be egyes képeket. Ennek a kiállításnak létesítése angol be egyes képeket. Ennek a kiállításnak létesítése angol részről indult ki, abból a célból, hogy a két hatalmas nemzetet, gazdasági tekintetben, közelebb hozza egymáshoz. Ez a kiállítás folyó évi május 14-én nyílt meg hivatalosan, de még akkor nem volt teljesen elkészülve. Most azonban már a hiányzó részeket is teljesen befejezték s így teljes pompájában bontakozik ki a hatalmas aranyu s épületei és járdái fehérszínéről s fehér város-nak elnevezett kiállítás a szemlélő előtt s élénken hirdeti a velünk magyarokkal mindig rokonszenvező két hatalmas nemzet gazdasági erejét.

HIREK.

Támadó cigányok. Junius 16-án délután Biró Imre őrsvezető és Fontányi István csendőrből állott járőr a baranyamegyei Szederkény és Németboly községek közötti útvonalon egy bárom kocsival baladó és 11 tagból állott cigánykaravánt vett őrizet alá s azt Németbolyba kísérte. A karavánt Németbolyban az őrsön tartózkodott Rácz csendőr címzetes őrsvezető vette át s azt kardosan a községi fogdába leendő elhelyezés végett a községbázisba kísérte. Utközben, míg a címzetes őrsvezető a fogda kulcsáért a községbázisba betért, Kerpács András cigány az egyik kocsiról leugrott és a karavántól elmaradt. A községbázisból időközben kijött Rácz címzetes őrsvezető azonban ezt észrevette és az elmaradt Kerpácsot megközelítve attól elmaradásának okát kérdezte. A cigány pár szót szólva megfordult s a község mezejére vezető uton futásnak eredt. Rácz címzetes őrsvezető azonban üldözőbe vette, mit a cigány észlelve, hirtelen megfordult s a nála levő ostonnyéllel az őrsvezető felé suhintott. Az őrsvezető a rémért ütést balkézével felfogva kardot rántott és azzal a már ismét futásnak eredő cigányt jobb lapoczkán vágta, mire a cigány a szökési kísérlettel felhagyva, megállott és elfogatott. — Junius 22-én pedig Rejko József őrsvezető és Juhász Miklós próbacsendőrből állott rakamazi őrsbeli lovasjárőr Rakamazon egy 10 főből álló cigánykaravánt vett közbiztonság elleni kihágásért őrizet alá és kísérte a gávai szolgabírói hivatalhoz. Utközben a szabocsi határban a karaván egyik tagja, Makula József cigány a Rejko őrsvezető lovának kantárezárát ellenséges szándékkal megragadta. Rejko őrsvezető kardot rántva a cigánynak bal kezére egy vágást mért és annak két ujját és tenyerét súlyosan megsébesítette.

Egy gonosztevő szökési kísérlete. Maneszkú Juon szászabányai lakos, veszélyes gonosztevő junius 22-én délután 6 óra tájban Fillmann Lajos címzetes őrmester és Kengyela G sztáv csendőrből állott járőr által Aninán elfogatván, megbilincselve kísértetett, miközben a járőr elől megszökni akarva futásnak eredt. A szökésvényre Fillmann őrmester négy, Kengyela csendőr pedig egy lövést intézett, mely lövések közül a Maneszkút mintegy 100—150 lépésnyi távolságból egy a balkönyökén, egy pedig a jobb térdén találta, mire aztán elfogatott és súlyos sérülésével a stayerlaki kórházba szállított.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számában „Allamészámítási vizsga” cím alatt megjelent közleményünket, a valóságnak megfelelően oda módosítottuk, hogy az államészámítási vizsgát Ringer Alajos belügyminiszteri számellenőr nem elégséges, hanem „jó” eredménnyel tette le.

Házasság. Sikorszky Zsigmond, csendőr-főhadnagy, nagyenyedi szakaszzparancsnok június 25-én délelőtt 11 órakor vezette oltárhoz Bárány Mariiska urhölgyet Szamosújvárról. Gidófalvy Elemér, csendőr-főhadnagy, nagyszebeni szakaszzparancsnok pedig június hó 2-án tartotta esküvőjét Székesfehérváron, koltai Tóth Lujza urhölgygel.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálatlalt ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködéseknek eleje véteassók. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

S. B. örsvezető. 1. Nem kell. 2. Erőszakos nemi közömbülés. Btk. 232. §. 2. 3. jegyzetek.

Student. 1. Sorsjegyét illetőleg később válaszolunk. 2. Ny természetű ügyekben nem járhatunk el. Legyen türelemmel, amíg értesítik. 3. Zászlós urak hajdanában azok az előkelő nagy birtok urak voltak, kik a birtok alapján külön katonai csapatokat tartoztak az országvédelmére kiállítani és saját zászlók alatt szálltak táborba. A zászlós úr kifejezés közjogunkban még ma is megvan, s zászlós urak gyanánt szerepelnek az udvari és más főméltóságok, úgymint: a nádor, az országbiró, a Horvát-Szlavon- és Dalmátországok bánja, a főtárnokmester, főndvarmester, a magyar testőrség kapitánya stb. stb. s így a pozsonyi gróf is. A Zászlós urak az 1885. évi VII. t.-cz. értelmében tagjai a főrendiháznak is.

T. P. Ha a késedelem veszélylyel jár, nemcsak joga, hanem kötelessége a járőrnek a házkutatást és személymotozást a II. Szolg. utasítás idevonatkozó §§-aiban foglaltak szem előtt tartásával bírói engedély előzetes közlése nélkül is foganatosítani. Egy méhmagzat elhajtásával *alaposan* gyanúsítható nő pedig minden esetben haladéktalanul orvosai megvizsgálása alá vonandó, mert kétséget kizárólag csak az orvos állapíthatja meg, vajjon a nő teherben volt-e, vagy sem?

Alom. 1. Olvassa el az 1894. évi XII. toz. 59 §-át. (Törv. rend. kiv. gyűjt.) 2. Zárt viz; olvassa el a Btkv. 333. §. 12. szójegyzetét, továbbá a fenti könyvben közzétett 1888. évi XIX. t.-cz. 13. §-hoz fűzött és a 8. §-hoz fűzött 2. szójegyzet 4. bekezdését. 3. „Erdélyi ország” ma már csak a régi időkől fenmaradt elnevezés, amennyiben az 1868. évi 43. t.-cz. az uniót (Erdélynek Magyarországgal, mint anyaországgal való összekapcsolását) megöröszítette. 4. A körületi parancsnokságtól függ az engedély közlése, különben, mint öröszültünk, az egész eljárás a közöl jövőben már szabályozva lesz. 5. Bármely könyvkereskedésben. 6. Érték szerint miúszülő lopás. 7. A Btkv. 333. §-ában ütköző lopást képez. (7. jegyzet.) Ha azonban a kert nyitott, úgy mezőrendőri kihágást. Olvassa el a lapunk f. évi 18. számában közölt első közigazgatási döntvényt.

Svedity örsvezető. Peraszó, hogy meg vannak már állapítva, csak hogy a részleteket ma még csak a hadgyakorlatok vezetőse tudja.

Pataki J. csendőr. Az Általános ismeretek téra című mű a folyó hó végével kiadatik.

V. J. törzsörmester. Költeményeket nem közlünk. De valamely más lapnak se küldhetjük át a költeményét, mert arra sem a kidolgozásánál, sem tartalmánál fogva nem érdemes.

P. I. Beküldött cikkek közül a „Közszellem és egyetértés”, „A tüzesetek megakadályozása”, „A leszerelés okai”, „Csendőraeg érintkezése a községi előjárósággal”, és a „Kis tolvajból lesz a nagy gonosztevő!” nem közölhetők. A „Postafedezeti szolgálat” és „Polgári államazolgálatba miért lép át a legénység” itteni átdolgozás és simítás után, legközelebb közölni fognak.

Herosz, M. Gy. csendőr (A lábnyom); **H. I. M. B.** (Kártyajátékról); **A. L. csendőr** (Haladás a csendőri életpályán); **Sz. J.** (A bajtársiasságról); **Cs. örmester** (Csendőr cz. örsvezetői rang). Beküldött közleményeik közlésre nem alkalmasak.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Szótalány.

E rejtélyes dolgot most
Magad előtt látod!
Nem kell soká törni az eszed,
Könnyen kitalálsz.

Öt betűs nevéből ha
Két betűt elveszel;
Szoknyát visel, s a szerelemben
Párjáért sok veszel! . . .

Betűtalány.

IV. Béla. Isten áldd meg a magyart!

Megfejtési határidő: 1908 július 13.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kioszolva.

Lapunk f. évi 23. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: „Népfelkelő”. — Betűtalány: „Miriaradna”.
Szótalány: „Három és fél évvel ezeltől”.

Helyesen megfejtették: Sárossi Ferencz csendőr Kenderes, Kelemen Miklós örsv. Magyarigon, Roményi János örsv. és neje és Major P. csendőr Pankota, Gergely Sándor és neje, Keresztos Zsigmond jörm. Dés, Ottó Sándor örmester Jászvásár, Vajásdi Sándor, Kardos László csendőrök Zilah, Kocsis J. cz. örsv. Balassagyarmat, Kis D. csendőr Szamosújvár, Csáthi L. örsv. Magyarbód.

A kioszolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet Sárossi Ferencz csendőrnek Kenderesre elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Athelyezetttek:

1908. évi május 2-ával:

a megfelelő eredménnyel teljesített próbaszolgálat után, a m. kir. csendőrség állományába a következő badapródok:

Czirener József (Rangnap: 1905. szept. 1. rangsz. 1.), a cs. kir. 51. gyalogezred tényleges állományából az V. számú,

Kriszlinkovics István (Rangnap: 1906. szept. 1. rangszám 1.), a m. kir. 19. honvéd gyalogezred tényleges állományából a VIII. számú,

Müller Béla (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 2.), a m. kir. 9. honvéd gyalogezred tényleges állományából az V. számú,

Szép Géza (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 3.), a m. kir. 8. honvéd gyalogezred tényleges állományából az I. számú,

Ziegler Károly (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 4.), a cs. kir. 72. gyalogezred tényleges állományából az I. számú,

Baltz Jenő (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 5.), a m. kir. 6. honvéd gyalogezred tényleges állományából az V. számú,

Filla Ernő (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 6.), a cs. és kir. 63. gyalogezred tényleges állományából a VI. számú,

Tomaschek József (Rangnap: 1906. szept. 1. rangszám 7.), a m. kir. 13. honvéd gyalogezred tényleges állományából a VI. számú,

Garab Gyula (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 8.), a m. kir. 20. honvéd gyalogezred tényleges állományából a VII. számú,

Martin Imre (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 9.), a cs. és kir. 72. gyalogezred tényleges állományából a III. számú,

Kosztói és udvardi Kossuth Kálmán (Rangnap: 1906. szept. 1. rangsz. 10.), a m. kir. 5. honvéd gyalogezred tényleges állományából a III. számú,

Bejczy Béla (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 1.), a m. kir. 14. honvéd gyalogezred tart. lékából a II. számú,

Hódossy Károly (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 2.), a 3. bosznia-berczegovinai gyalogezred tartalékából a VI. számú,

Tihanyi Ferencz (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 3.), a cs. és kir. 28. vadászászlóalj tartalékából a IV. számú,

Zöld Aladár (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 4.), a cs. és kir. 62. gyalogezred tartalékából az I. számú,

Gergely Endre (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 5.), a cs. és kir. 67. gyalogezred tartalékából a VI. számú,

Papp Dezső (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 6.), a cs. és kir. 62. gyalogezred tartalékából a II. számú,

Tóth Kálmán (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 7.), a cs. és kir. 14. baltest tüzérezred tartalékából a III. számú,

Szekeress Dezső (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 8.), a cs. és kir. 5. gyalogezred tartalékából a II. számú,

Bertalanffy Dezső (Rangnap: 1908. máj. 1. rangszám 9.), a cs. és kir. 29. gyalogezred tartalékából a VII. számú,

Richmoussky Oszkár (Rangnap: 1908. máj. 1. rangszám 10.), a cs. és kir. 18. hadosztály tüzérezred tartalékából a VIII. számú,

Hertelmuty Ignác (Rangnap: 1908. máj. 1. rangszám 11.), a cs. és kir. 29. gyalogezred tartalékából a IV. számú,

Knausz Gyula (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 12.), a cs. és kir. 31. gyalogezred tartalékából a IV. számú,

Hell Miksa (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 13.), a cs. és kir. 14. huszárezred tartalékából a II. számú és

Csederla Rezső (Rangnap: 1908. máj. 1. rangsz. 14.), a cs. és kir. 25. gyalogezred tartalékából a VII. számú csendőrkerülethez.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi minster ur rendeletére a VI. számú csendőrkerületi parancsnokéag által:

Jakab Máté járásörmester, hosszas csendőrségi szolgálatai ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységeért.

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Kuba Márton törzsörmester a kolozsvári szárnynál számvivői minőségben öt éven át kifejtett szorgalma, megbízhatósága, példás magaviselete és eredményes működéseért.

Karancsy Elemér cz. örmester hét évi csendőrségi szolgálata alatt általában, de különösen a kerület számvivőségénél segéd munkái minőségben három éven át tanusított szorgalmas és eredményes működéseért, valamint megbízhatóságáért.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Mészáros József I. járásörmester, 21 évi csendőrségi szolgálatai ideje alatt úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint különböző alkalmazásaiban tanusított eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Kovács Simon csendőr cz. őrsvezető a folyó évi márczius hó 29-én Poplaka községben kiütött tüzvész alkalmával a tüzoltás körül, valamint a személy- és vagyonbiztonság megvédésénél kifejtett példás és kiváló tevékenysége és buzgalmaért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Varga József cz. örmester, *Felei Mihály*, *Bencze Sándor* csendőr cz. őrsvezetők, *Szabó Ignác* és *Simon Mihály* csendőrök, mert az 1907. és 1908. évek folyamán Szék nagyközségben előfordult négy izbeni tüzveszély alkalmával az oltás és vagyonmentés körül dícséretes működést fejtettek ki.

Fábián András és *Benkő András* csenclörök, mert a Moldvai Gyula verespataki kereskedő kárára üzleti alkalmazottjai által éveken át elkövetett és több ezer koronára menő pénzlopás tetteit, a bűnrészesekkel együtt erélyes és kitartó nyomozás során kézre kerítették és a bíróságnak feljelentették.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Orbán András cz. örmester, *Almásy Imre* őrsvezető és *Varga István* próbacsendőr, a Mura folyónak 1908.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvolák, czimbalmok

Önműködő, forgatható hangszerek. Eloszákony kiszolgálás, méltányos üzleti alk.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST, Károly-körút 10. m.

évi április hó 10-én történt kiadása és Kotor községnek a víz által történt elöntésénél, a vagyonmentés s rendfentartás körül tanusított helyes intézkedésükért és hasznos tevékenységükért.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Szász András őrsvezető, Kovács István, Izzai Lajos cz. őrsvezetők és Deák József csendőr, mert folyó évi márczius hó 19-én a Popláka községben kiütött tüzvezér alkalmával a tűzoltás körül, valamint a személy- és vagyonbiztonság megvédésénél teljes buzgalommal és odaadással közreműködtek.

Előléptettek:

Az öt évi tényleges csendőrségi szolgálat betöltése után:
1908. évi június hó 24-ével:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Fehér József I. és Szávuly Mózes csendőrök, csendőr cz. őrsvezetőkék.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályú katonai szolgálati jellel el-
láttatott:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Szigeti József járásörmester, 1908. jun. 15-ével.

A legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel el-
láttatott:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Muszka Illés őrsvezető, 1908. máj. 14-ével és Csobán
Illés csendőr cz. őrsvezető, 1908. jun. 21-ével.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Weiszner Zsigmond cz. őrsvezető 3 drb.,
a m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:
Kendik István cz. őrmester 3 drb., és Vajda Gyula
örmester 1 drb.,
a m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:
Kolán Ferencz őrsvezető 1 drb., Körmendi Elek
őrsvezető és Szűcs Balázs cz. őrsvezető pedig 3—3 drb.
10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban
részesítették.

Névváltoztatás.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Pulotán Miklós cz. őrsvezető, családi nevét, a m.
kir. belügyminister úrnak 1908. évi június hó 2-án
kelt 59005/VI-a. számú engedélye alapján „Pallósi”-ra
változtatta.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:
Deutsch Móricz cz. őrsvezető, családi nevét a m.
kir. belügyminister úrnak 1908. évi május hó 4-én
kelt 23649/VI-a. számú engedélye alapján „Szent-
miklósi”-ra változtatta.

Bozesán Sándor csendőr, családi nevét, a m. kir. bel-
ügyminister úrnak 1908. évi május hó 27-én kelt
51010/VI-a. számú engedélye alapján „Bányai”-ra
változtatta.

Lukus Szilárd próbacsendőr, családi nevét a m.
kir. belügyminister úrnak 1908. évi június hó 2-án
53841/VI-a. sz. alatt kelt engedélye alapján „Lukács”-ra
változtatta.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
Aur József őrsvezető családi nevét, a m. kir. bel-
ügyminister úrnak 1908. május 20-án kelt 41523/VI-a.
számu engedélye alapján „Almási”-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:
Kovács Domokos őrsvezető, Bánics Juliannával, 1908
jun. 4-én, Székelyudvarhelyen.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:
Fehér Nándor cz. őrmester, Muldes Józseffel, 1908
jun. 9-én, Stájerlakáninán.

Márosi Ferencz cz. őrmester, Háber Terézszel, 1908
junius 9-én, Csákován.

Luttmann János György cz. őrmester, Adolf Annával,
1908 május 26-án, Pancsován.

Hezsdó Sándor őrsvezető, Olajos Piroskával, 1908
május 9-én, Csanytelken.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:
Pelle Imre cz. őrmester, Vékás Erzsébettel, 1908
jun. 4-én, Hosszuaszádon.

Fodor István cz. őrmester, Buzi Ilonával, 1908 máj.
21-én, Páhibán.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:
Kolosvári Lajos őrsvezető, Martinka Máriával, 1908
máj. 26-án, Verbiezen.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
Gabriel Dénes őrsvezető, Palánki Eleonorával, 1908
máj. 2-án, Etyeken.

Bedőcs János cz. őrsvezető, Vid Eleonorával, 1908
jun. 7-én, Rézen.

Hanasi János cz. őrmester, Sebestyén Eszterrel, 1908
máj. 30-án, Kisköcsken.

Mrosi Gyula őrsvezető, özv. Kerék Lajosné szül.
Balogh Juliannával, 1908 máj. 9-én, Enyingen.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Lajos Károly őrsvezető, Balint Annával, 1908 máj.
3-án, Csiktoplócán.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:
Hegedüs László őrsvezető, Szabó Ilonával, 1908 máj.
20-án, Nagyváradon.

PÁLYÁZATOK.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél

Négy hivataliszolgái,

Két váltókezelői,

Tíz pályafőri állás.

Fizetés 800 korona, a pályafőri állásnál 600 kor. Valamennyi

állásnál 150—300 korona lakbér és természetbeni egyenruházat.

Mindenzen állások a végleges kinovezés elnyeréséig 2 korona

napihórral javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próba-

szolgálat. Ezenkívül:

A váltókezelői állásnál: a váltókezelői szolgálatra vonatkozó uta-

sítások ismerete.

A pályafőri állásnál: a pálya jókarban tartásának s a pályafőri

utatisítások ismerete.

Továbbá:

Három pályafelügyelőgyakornoki,

Egy állomásfelügyelőgyakornoki,

Négy kalauzgyakornoki (előbb vonatműhászói)

Azonkívül:

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségénél:

Egy pályafelügyelő,

Négy állomásfelügyelő.

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 250—500 korona. Természetbeni

egyenruházat. A kalauzi állással azonkívül kilométerpénz jár.

A végleges kinovezés elnyeréséig a pályafelügyelőgyakornoki

állások a kolozsvári üzletvezetőségél 2 korona 40 fillér, a többi állás pedig 2 korona napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vasuti altszti képesítő vizsga. Hat havi — az állomás-felügyelői állásból pedig tíz havi — próbaszolgálat. Ezeket kívül:

A pályafelügyelői állásnál megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyelői vizsga.

Az állomásfelügyelői állásnál: távirati, forgalmi és kereskedelmi vizsga s felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra.

A kalauzi állásnál: vonatvezetői és kezelői vizsga. Kérvények a m. kir. államvasutak illető üzletvezetőségéhez és pedig: a kolozsvári üzletvezetőséghez 1908. évi július hó 16-ig, a debreczeni üzletvezetőséghez 1908. évi július hó 8-ig.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségéniél:

Három hivatalszolgái,

Négy állomásállású,

Nyolcz vonatkezelői,

Nyolcz váltókezelői,

Hat pályaoi állás.

Fizetés 800 kor., a pályaoi állásnál 600 korona. Valamennyi állásnál 150—300 korona lakbér és természetbeni egyenruházat, a vonatkezelői állással ezenkívül kilométerpénz és utazási órapénz jár.

Minden állások a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat, ezenkívül:

Az állomás-málházi állásnál: a vasuti személy- és közbiztonsági szabályzat ismerete.

A vonatkezelői állásnál: a forgalmi utasítás vonatkezelésről szóló határozványainak és a jelzési és vonatvezetői utasítás ismerete.

A váltókezelői állásnál: a váltóéri szolgálatra vonatkozó utasítások ismerete.

A pályaoi állásnál: a pálya jókarban tartásának s a pályaoi utasításnak ismerete.

Ugyanett

Két pályafelügyelői,

Öt állomásfelügyelői,

Három raktárnoki,

Négy kalauzi (előbb vonatmálházi).

Fizetés (254) korona. Lakpénz 250—500 korona. Természetbeni egyenruházat. A kalauzi állással ezenkívül kilométerpénz és utazási órapénz jár. A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyelői állások 2 korona 40 fillér, a többi állások pedig két korona napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség

hiányában vasuti altszti képesítő vizsga. Hat havi — az állomásfelügyelői állásból pedig tíz havi — próbaszolgálat. Ezeket kívül a véglegesítés feltételül:

A pályafelügyelői állásnál: megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyelői vizsga.

Az állomásfelügyelői állásnál: távirati, forgalmi és kereskedelmi vizsga és felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra.

A raktárnoki állásnál: kereskedelmi vizsga.

A kalauzi állásnál: vonatvezetői és kezelői vizsga.

Kérvények a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségéhez 1908. évi július hó 15-ig.

Egy irtóki állás a szegedi kir. ítélőtáblánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a szegedi kir. ítélőtábla elnökéhez 1908. évi július hó 13-ig.

Egy irtóki állás a jászberényi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szolnoki kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 19-ig.

Egy irtóki állás a monori kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Törvényszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pestvidéki királyi törvényszék elnökéhez 1908. július hó 20-ig.

Egy hivatalszolgái állás a temeskubini m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona.

Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a temesvári magyar kir. pénzügyigazgatóságához 1908. évi július hó 20-ig nyújtandók be.

Egy irtóki állás a deveseri kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a veszprémi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 15-ig.

Egy hivatalszolgái állás a morosvásárhelyi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. — Kérvények a marosvásárhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 26-ig.

Egy közrendőri állás Selmecz és Bélabánya városnál. Fizetés 600 kor. Lakpénz 160 kor. Természetbeni egyenruházat. Csizmapénz 48 korona. Magyar nyelv szóban és írásban és tót nyelv ismerete. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a Selmecz és Bélabánya város polgármesteri hivatalába 1908. július hó 15-ig.

Egy rendőrtizedesi állás Temesvár sz. kir. város főkapitányi hivatalánál. Közdé fizetés 960 korona. Lakpénz 200 korona. Természetbeni ruházat. Magyar és német nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények Temesvár sz. kir. város polgármesteréhez 1908. július 31-ig.

Vászon zubbony.

!! Csendőrség előnyben részesül!!

Csendőr-ing

Vászon nadrág.

GERŐ ALADÁR

Csendőr-alsó-nadrág.

Különféle minőség.

Budapest, VI., Szerecsen-utca 41. sz.

Különféle minőség.

Arjegyél: bármintesen

Pontos és gyors elint.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Honv. miniszter ur öngyméltósága által május hó 19-én 25286/16. szám alatt kiadott rendelet szerinti városi örsök részére rendszeresített Ellenőrzési könyvecskék már kaphatók raktárunkon, nemkülönben most jelent meg kiadásunkban Kivonat és Utmutató az A 11a jelzetű ügyviteli szabályzatból a csendőrség részére. Ára —,30 fillér.